

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

40 Hadiste Hac ve Umre

Hac ve Umre Eğitim Daire Başkanlığı

Baskı:
Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Mat. ve Tic. İşl.
Tel: (0312) 354 91 31

1. Baskı: 2016

İletişim
Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Tel: (0312) 295 75 48
Fax: (0312) 287 62 74
e-posta: hac@diyanet.gov.tr

«بُنِىَ الْإِسْلَامُ عَلٰى خَمْسٍ شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَحَجِّ الْبَيْتِ وَصَوْمِ رَمَضَانَ»

"İslâm beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna şehâdet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, Kâbe'yi haccetmek, Ramazan orucunu tutmak."

(Müslim, Îmân, 21)

«أَيُّهَا النَّاسُ! قَدْ فُرِضَ عَلَيْكُمُ الْحَجُّ فَحُجُّوا»

"Ey insanlar! Hac size farz kılındı, artık haccedin!"

(Müslim, Hac, 412)

«لِتَأْخُذُوا مَنَاسِكَكُمْ فَإِنِّى لَا أَدْرِى لَعَلِّى لَا أَحُجُّ بَعْدَ حَجَّتِى هٰذِهِ»

"Hac ibadetlerinizi (benden iyi) öğrenin!
Çünkü bilmiyorum; belki bu haccımdan sonra bir daha haccedemem!"

(Müslim, Hac, 310; Ebû Dâvûd, Menâsik, 77)

«مَنْ أَرَادَ الْحَجَّ فَلْيَتَعَجَّلْ فَإِنَّهُ قَدْ يَمْرَضُ الْمَرِيضُ وَتَضِلُّ الضَّالَّةُ وَتَعْرِضُ الْحَاجَةُ»

“Haccetmek isteyen kimse acele etsin! Olur ki hastalanır veya bineği kaybolur ya da (haccı engelleyici) bir ihtiyaç ortaya çıkar.”

(İbn Mâce, Menâsik, 1; Ebû Dâvûd, Menâsik, 5)

«مَنْ حَجَّ هٰذَا الْبَيْتَ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ»

“Her kim bu Beyt’i (Kâbe’yi) haccederken, (söz ya da eylemle) cinsel ilişkiye yeltenmez ve kötülük işlemezse, anasının onu doğurduğu günkü (günahsız) hâline dönmüş olur.”

(Buhârî, Muhsar, 10)

«سُئِلَ النَّبِىُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَىُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: إِيمَانٌ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ. قِيلَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: جِهَادٌ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ. قِيلَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: حَجٌّ مَبْرُورٌ.»

"Hz. Peygamber'e "Amellerin hangisi daha faziletlidir?" diye soruldu. O: "Allah'a ve Resûlü'ne iman etmek." diye cevap verdi. "Sonra hangisi?" denildi. O: "Allah yolunda cihad" buyurdu. "Bundan sonra hangisi?" denildi. O: "Kabul olunan hac." cevabını verdi."

(Buhârî, Hac, 4)

«اَلْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ»

"(Allah tarafından) kabul edilmiş haccın karşılığı ancak cennettir."

(Buhârî, Umre, 1)

«حَجَّ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ عَلٰى رَحْلٍ رَثٍّ وَعَلَيْهِ قَطِيفَةٌ لَا تُسَاوِى أَرْبَعَةَ
دَرَاهِمَ، فَقَالَ : اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ حَجًّا لَا رِيَاءَ فِيهِ وَلَا سُمْعَةَ»

“Hz. Peygamber basit bir binek üzerinde dört dirhem bile etmeyecek bir ihramla haccetti ve şöyle dedi: ‘Allah’ım! Bu haccımı gösteriş ve şöhretten uzak bir hac eyle!’”

(İbn Mâce, Menâsik, 4)

«اَلْحُجَّاجُ وَالْعُمَّارُ وَفْدُ اللهِ إِنْ دَعَوْهُ أَجَابَهُمْ وَإِنِ اسْتَغْفَرُوهُ غَفَرَ لَهُمْ»

“Hacılar ve umreciler Allah’a gelen elçilerdir. Kendisine dua ederlerse dualarına icabet eder, O’ndan bağışlanma dilerlerse onları bağışlar.”

(İbn Mâce, Menâsik, 5; Nesâî, Cihad, 13)

«أَنَّ النَّبِىَّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَىُّ الْحَجِّ أَفْضَلُ؟ قَالَ: اَلْعَجُّ وَالثَّجُّ»

Rasulullah’a (s.a.v.) “Hangi hac daha faziletlidir?” diye sorulunca: “Yüksek sesle bolca telbiye getirilen ve kurban kesilerek yapılan hacdır” buyurdu.

(Tirmizî, Hac, 14)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِىَ اللهُ عَنْهَا، أَنَّهَا قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللهِ، نَرَى الْجِهَادَ أَفْضَلَ الْعَمَلِ، أَفَلَا نُجَاهِدُ؟
قَالَ: «لَا، لٰكِنَّ أَفْضَلَ الْجِهَادِ حَجٌّ مَبْرُورٌ»

Hz. Aişe (r.a.): “Ey Allah’ın Rasulü! Cihadı amellerin en faziletlisi görüyoruz, biz (kadınlar) de cihad etsek?” diye sormuş, Hz. Peygamber: “Hayır! (Siz kadınlar için) cihadın en faziletlisi kabul olunmuş hacdır” buyurdu.

(Buhârî, Hac, 4)

«أَنَّ تَلْبِيَةَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَبَّيْكَ اللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ»

Rasulullah (s.a.v.)'in telbiyesi şöyleydi: "Buyur Allah'ım buyur! Emrindeyim buyur! Buyur Allah'ım! Senin hiçbir ortağın yoktur. Buyur Allah'ım! Şüphesiz hamd sana mahsustur. Nimet de senin, mülk de senindir. Senin hiçbir ortağın yoktur."

(Buhârî, Hac, 26; Müslim, Hac, 19)

«مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُلَبِّى إِلَّا لَبَّى مَنْ عَنْ يَمِينِهِ وَ شِمَالِهِ مِنْ حَجَرٍ أَوْ شَجَرٍ أَوْ مَدَرٍ حَتَّى تَنْقَطِعَ الْأَرْضُ مِنْ هٰهُنَا وَهٰهُنَا»

"Bir Müslüman telbiye getirdiğinde sağında ve solunda (eliyle işaret ederek) şuradan şuraya kadar taş, ağaç, toprak ne varsa hepsi onunla birlikte telbiye getirir."

(Tirmizî, Hac, 14; İbn Mâce, Menâsik, 15)

«أَتَانٖى جِبْرٖيلُ فَأَمَرَنٖى أَنْ آمُرَ أَصْحَابٖى أَنْ يَرْفَعُوا أَصْوَاتَهُمْ بِالْإِهْلَالِ»

“Cebrâil (a.s.) bana geldi ve ashabıma yüksek
sesle telbiye getirmelerini söylememi emretti.”

(Tirmîzî, Hac, 15; Ebu Davud, Menasik, 26)

«إِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَ مَكَّةَ لَا يُخْتَلٰى خَلَاهَا وَلَا يُعْضَدُ شَجَرُهَا وَلَا يُنَفَّرُ صَيْدُهَا
وَلَا تُلْتَقَطُ لُقَطَتُهَا إِلَّا لِمُعَرِّفٍ»

"Allah, Mekke'yi haram kıldı… O'nun otu koparılmaz, ağacı kesilmez, av hayvanları ürkütülmez, duyuran kişiye verme dışında buluntusu alınamaz."

(Buhârî, Cezâü's-sayd, 9; Müslim, Hac, 447)

«إِنَّ مَكَّةَ حَرَّمَهَا اللهُ وَلَمْ يُحَرِّمْهَا النَّاسُ فَلَا يَحِلُّ لِامْرِئٍ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يَسْفِكَ بِهَا دَمًا وَلَا يَعْضِدَ بِهَا شَجَرَةً»

"Mekke'yi insanlar değil, Allah haram kıldı. Allah'a ve âhiret gününe iman eden hiç kimse için orada kan dökmek ve ağaç kesmek helâl olmaz."

(Buhârî, İlim, 37)

«مَنْ صَلّٰى صَلَاتَنَا وَاسْتَقْبَلَ قِبْلَتَنَا وَأَكَلَ ذَبِيحَتَنَا فَذٰلِكَ الْمُسْلِمُ الَّذٖى لَهُ ذِمَّةُ اللّٰهِ وَذِمَّةُ رَسُولِهِ فَلَا تُخْفِرُوا اللّٰهَ فٖى ذِمَّتِهِ»

“Her kim bizim namazımızı kılar, kıblemize yönelir ve kurbanımızdan yerse Allah’ın ve Resûlü’nün ahit ve emânına sahip Müslüman odur. Sakın ahit ve emânı hususunda Allah’a hiyanet etmeyin.”

(Buhârî, Salât, 28)

«إِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا اسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ فَإِنَّمَا يَسْتَقْبِلُ رَبَّهُ جَلَّ وَعَزَّ»

“Sizden biri, kıbleye yöneldiği zaman, ancak Yüce Rabb’ine yönelmiştir.”

(Ebû Dâvûd, Salât, 22)

«مَا أَطْيَبَكِ وَأَطْيَبَ رِيحَكِ مَا أَعْظَمَكِ وَأَعْظَمَ حُرْمَتَكِ وَالَّذِى نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَحُرْمَةُ الْمُؤْمِنِ أَعْظَمُ عِنْدَ اللهِ حُرْمَةً مِنْكِ مَالِهِ وَدَمِهِ وَأَنْ نَظُنَّ بِهِ إِلَّا خَيْرًا»

"(Ey Kâbe!) Sen ne güzelsin, kokun da ne güzel! Sen ne yücesin ve saygınlığın da ne yüce! Ama canım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Allah nezdinde malıyla, kanıyla ve hakkında hüsn-i zan beslenmesiyle müminin hürmeti (dokunulmazlığı), senin hürmetinden daha büyüktür!"

(İbn Mâce, Fiten, 2)

«إِنَّمَا جُعِلَ الطَّوَافُ بِالْبَيْتِ وَبَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ وَرَمْىُ الْجِمَارِ لِإِقَامَةِ ذِكْرِ اللّٰهِ»

"Kâbe'yi tavaf, Safâ ile Merve arasında yapılan sa'y ve şeytan taşlama işi ancak Allah'ın hakkıyla anılması içindir."

(Ebû Dâvûd, Menâsik 50; Tirmizî, Hac, 64)

«اَلطَّوَافُ حَوْلَ الْبَيْتِ مِثْلُ الصَّلَاةِ إِلَّا أَنَّكُمْ تَتَكَلَّمُونَ فِيهِ فَمَنْ تَكَلَّمَ فِيهِ
فَلَا يَتَكَلَّمَنَّ إِلَّا بِخَيْرٍ»

“Kâbe’yi tavaf etmek, namaz kılmak gibidir. Ancak tavafta konuşabilirsiniz. Kim tavaf esnasında konuşursa sadece hayır(lı şeyler) konuşsun.”

(Tirmizî, Hac, 112; Dârimî, Menâsik, 32)

«عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ السَّائِبِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَا بَيْنَ الرُّكْنَيْنِ:
رَبَّنَا آتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

“Abdullah b. Sâib anlatıyor: Hacer-i Esved ile Rükn-i Yemâni arasında Rasûlullah’ın (s.a.v.) şöyle dua ederken işittim: “Rabbimiz bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından koru.”

(Ebû Dâvud, Menâsik, 51)

«وَاللهِ لَيَبْعَثَنَّهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَهُ عَيْنَانِ يُبْصِرُ بِهِمَا وَلِسَانٌ يَنْطِقُ بِهِ
يَشْهَدُ عَلٰى مَنِ اسْتَلَمَهُ بِحَقٍّ»

“Vallahi kıyamet günü Allah Hacer-i Esved’i mahşer yerine getirecektir. Onun göreceği iki gözü, konuşacağı bir dili olacak ve kendisini hakkıyla selâmlayanlara şahitlik yapacaktır.”

(Tirmizî, Hac, 113; İbn Mâce, Menâsik, 27)

«عَنْ عُمَرَ رَضِىَ اللهُ عَنْهُ: أَنَّهُ جَاءَ إِلَى الحَجَرِ الأَسْوَدِ فَقَبَّلَهُ فَقَالَ إِنِّى أَعْلَمُ أَنَّكَ حَجَرٌ لَا
تَضُرُّ وَلَا تَنْفَعُ وَلَوْلَا أَنِّى رَأَيْتُ النَّبِىَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُقَبِّلُكَ مَا قَبَّلْتُكَ»

“Hz. Ömer (ra) Hacer-Esved’e gelerek onu öpmüş ve “Biliyorum ki sen bir taşsın, ne bir fayda verirsin ne de zarar! Rasûlullah’ı (s.a.v.) seni öperken görmeseydim, seni öpmezdim” demiştir.”

(Buharî, Hac, 50)

«يَرْحَمُ اللّٰهُ أُمَّ إِسْمَاعِيلَ لَوْلَا أَنَّهَا عَجِلَتْ لَكَانَ زَمْزَمُ عَيْنًا مَعِينًا»

"Allah, İsmail'in anasına (Hacer'e) rahmet etsin! Şayet o, (suyun etrafını çevirmede) acele etmeseydi, zemzem, akan bir pınar olurdu."

(Buhârî, Ehâdîsü'l-enbiyâ, 9)

«إِنَّهَا مُبَارَكَةٌ إِنَّهَا طَعَامُ طُعْمٍ»

"O (Zemzem) gerçekten mübarektir ve doyurucudur."

(İbn Hanbel, V, 174; Müslim, Fedâilü's-sahâbe, 132)

«مَاءُ زَمْزَمَ لِمَا شُرِبَ لَهُ»

“Zemzem suyu ne amaçla içilirse o yararı sağlar.”

(İbn Hanbel, III, 357; İbn Mâce, Menâsik, 78)

«أَنَّ ابْنَ عَبَّاسٍ رَضِىَ اللهُ عَنْهُمَا سَقَيْتُ النَّبِىَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
مِنْ مَاءِ زَمْزَمَ فشَرِبَ وَهُوَ قَائِمٌ»

"İbn Abbâs (ra) anlatıyor: 'Rasûlullah'a (s.a.v.) zemzem ikram ettim, ayakta içti.'"

(Buhârî, Hac, 76, Eşribe, 16; Müslim, Eşribe, 117)

«إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللهِ فَابْدَءُوا بِمَا بَدَأَ اللهُ بِهِ»

"Şüphesiz Safa ile Merve Allah'ın sembollerdendir." Şu halde siz de Allah'ın başladığı şekilde sa'ye önce Safa Tepesi'nden başlayın."

(Nesai, Menâsikü'l-Hac, 163)

«اَلْحَجُّ عَرَفَةٌ»

“Hac Arafat(ta bulunmak)tır.”

(Nesâî, Menâsikü’l-hac, 203; Tirmizî, Hac, 57)

«أَفْضَلُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ وَأَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِى
لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ»

"Duaların en faziletlisi Arefe günü yapılan duadır. Benim ve benden önceki peygamberlerin söylediklerinin en faziletlisi de: 'Tek olan Allah'tan başka ilah yoktur, O'nun hiç bir şekilde ortağı yoktur' sözüdür."

(Muvatta', Hac, 81)

«مَا مِنْ يَوْمٍ أَكْثَرَ مِنْ أَنْ يُعْتِقَ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ فِيهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَوْمِ عَرَفَةَ
وَإِنَّهُ لَيَدْنُو عَزَّ وَجَلَّ ثُمَّ يُبَاهِى بِهِمُ الْمَلَائِكَةَ فَيَقُولُ: مَا أَرَادَ هٰؤُلَاءِ»

"Yüce Allah'ın Arefe günü kullarını ateşten azad ettiği kadar fazla sayıda azad ettiği başka bir gün yoktur. Yüce Allah, o gün kullarına (rahmetiyle) yaklaşır ve onlarla meleklerine övünerek der ki: '(Bakın bakalım!) Bunlar ne istiyorlar?'"

(İbn Mâce, Menâsik, 56.)

«مَا رُئِىَ الشَّيْطَانُ يَوْمًا هُوَ فِيهِ أَصْغَرُ وَلَا أَدْحَرُ وَلَا أَحْقَرُ وَلَا أَغْيَظُ مِنْهُ فِى يَوْمِ عَرَفَةَ وَمَا ذَاكَ إِلَّا لِمَا رَأَى مِنْ تَنَزُّلِ الرَّحْمَةِ وَتَجَاوُزِ اللّٰهِ عَنِ الذُّنُوبِ الْعِظَامِ إِلَّا مَا أُرِىَ يَوْمَ بَدْرٍ»

"Şeytan, Bedir günü dışında Arefe günü görüldüğünden daha hor ve hakir, daha zelil ve öfkeli hiçbir zaman görülmemiştir. Bunun sebebi de onun, rahmetin indirilişini, Allah'ın büyük günahları affedişini görmesidir."

(Muvatta', Hac, 81)

«أَيُّهَا النَّاسُ عَلَيْكُمْ بِالسَّكِينَةِ فَإِنَّ الْبِرَّ لَيْسَ بِالْإِيضَاعِ»

“(Arafat dönüşü birisinin devesine şiddetle bağırıp vurduğunu işitince) Allah Rasulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ‘Ey insanlar, sakin olun! İyilik acelecilik değildir.’”

(Buhârî, Hac, 94)

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِيَّاكُمْ وَالْغُلُوَّ فِى الدِّينِ فَإِنَّمَا أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمُ الْغُلُوُّ فِى الدِّينِ»

"Allah Rasulü (s.a.v.) (şeytana atılacak taşların büyük olmamasını hatırlattıktan sonra): 'Ey insanlar! Dinde aşırılıktan sakının. Sizden öncekileri, dinde aşırılık helâk etmiştir!' buyurdu."

(İbn Mâce, Menâsik, 63; Nesâî, Menâsikü'l-Hac 217)

«أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: اَللّٰهُمَّ ارْحَمِ الْمُحَلِّقِينَ قَالُوا: وَالْمُقَصِّرِينَ يَا
رَسُولَ اللهِ، قَالَ: اَللّٰهُمَّ ارْحَمِ الْمُحَلِّقِينَ قَالُوا: وَالْمُقَصِّرِينَ يَا رَسُولَ اللهِ، قَالَ: وَالْمُقَصِّرِينَ»

"Rasulullah (s.a.v.): "Allah'ım, saçlarını kazıtanlara merhamet et!" diye dua etti. Sahâbe: "Kısaltanlara da dua etseniz ey Allah'ın Resûlü!" dediler. O, "Allah'ım, saçlarını kazıtanlara merhamet et!" buyurdu. Sahâbe: "Saçlarını kısaltanlara da dua etseniz ey Allah'ın Resûlü!" dediler. Sonunda O: "Kısaltanlara da merhamet et!"diye dua etti."

(Buhârî, Hac, 127)

«عُمْرَةٌ فِى رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً»

“Ramazan’da yapılan bir umre, (sevap bakımından) hacca denktir.”

(Tirmizî, Hac, 95)

«سُئِلَ عَنِ الْعُمْرَةِ أَوَاجِبَةٌ هِيَ؟ قَالَ: لَا وَأَنْ تَعْتَمِرُوا هُوَ أَفْضَلُ»

“Umre yapmak farz mı?” diye sorulunca Hz. Peygamber (s.a.v.): “Hayır, fakat umre yapmanız, (yapmamanızdan) daha faziletlidir.” buyurdu.

(Tirmizî, Hac, 88)

«اَلْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ»

"İki umre, aralarında işlenen günahlara kefarettir. Allah tarafından kabul gören haccın karşılığı ise cennettir."

(Buhârî, Umre, 1; Müslim, Hac, 437)

«أَىْ أُخَىَّ أَشْرِكْنَا فِى دُعَائِكَ وَلَا تَنْسَنَا»

"Umre için izin isteyen Hz. Ömer'e Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle dedi: 'Kardeşim! Duana bizi de kat ve bizi unutma!'"

(Tirmizî, Deavât, 109; İbn Mâce, Menâsik, 5)

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

40 Hadiste Hac ve Umre

